

СССР-н XXI ФУТБОЛЫН ДӨРЛДЭНЭ ДИГМҮД

Долан сар хооран, хаврар сүүлин цаши хяалд уга баятл, мана орн-нутгин XXI футболын чемпионат эклд, ода. Футбол наадг газр царс цааджых кемд, ноябрь сард шинжкэн гер төгсв.

Ноябрин 12-т футболын марафона финишд Ростов-на-Дону балгьсна цэргчирин болн «Шахтер» командс күүрцхэв. Эн Сталино балгьснд болсн наадиг ростовихн шүүтгэд (3:2), орн-нутгин футболын маргьана дөрл-тэг төгсэв. Эн өдр футболд дурта улс маргьана таблицин сүл, 264-ч шлетк темдглцхэв.

СССР-н футболин сүүлин маргьана амаран диг болв? Кен алтн медальмүд их хувнь ноябрин 8-д медгдсн биший. Тийгхд, В. И. Ленинэ нертэ, Центральн стадиона ик агьуд «Локомотив», «Динамо» хойр московск командс наадсн. Футболин маргьана илгч өөрддг йовх кемд мартгдшго, пүүрүтэ наад болдг. Болв иим, футболистирин келэр болхла, кубокин наадла адл наадн кестас нааран юлад уга. Таблиц толгьалдж йовсн «Динамо» командас московск төмр-хаалгьчир хойрхн очко тату йовцхана. Тегэд эдн диилхэр седжэцхэлэ, кемр диилэд адл очкос авхла, дакнас наадцхэх баясн. Болв, наадн соньн севэр хэм болдж төгсв, динамовцир хойр мяч цокдж орулв (негинь эвр-инь, негинь күүнэ воротд), тегэд 31 очко авад, 9-ч саамд чемпионудин алтн медальмүд авцхав. Динамовцир-ин диилвр ончта сэн вратарь Л. Яшинэ гардврта чангь харсачирин сэн нааднас учрта болв. Эн команд цуг командас багьар эврэннь воротд мяч орулв — 21.

Болв дөрлдэнэ йоста гороймүд гиж московск «Локомотивин» футболистирин эднд дуртаснь нерэддэцсэнэ. Урднь болсн дорлдэсн тууджд эдн дөрвдгч ормас өөдэн гарч үзэд га баясн ода болхла, эдн цагь-ин мөнхгн медальмүд авцхав (29 очкота). Эдн йир нег кирцэгьар нааддж, техничн сэн наад үзүлв. Эд-тас цуг дөрлдэнэ кенд саянар наадцхаснь: В. Маслаченко, В. Артемьев, И. Моргунов, Ю. Ковалев болн орн-нутгин сэн гисн дунд дэврэч В. Бу-букин.

Күрл-мөнхгн медальмүд авсн Тбилисин динамовцир дөрлдэнд сонь рекорд үзүлцхэв. Эн темпераментн имн-үзгин улс эврэннь хурдн, гавц цэврлгьарн наад гаяхдг амтнэ дур элцхэв. Эдн наадк командсин воротмүд цугтагьаснь олн мяч цокдж орулцхав—48, терүнэс 19-нь маргьана сэн снайпер гидж темдгледсн З. Калоев цокдж орулв.

«А» классин шин нааджах ростовин цэргчир эврэннь уршгта, багь улсин өргмджтэ наадарн, мана тоомсрта командст хара биш му үзүлв гидж лавтагьар келдж болхмн, тер дотр ёмн йовсн московск динамовцир-рт. Эдн маргьана туршарт сергмджтэ йовдл үзүлэд, ёмнэн йовх командсин «ёскэ-гьинь ишкэд» йовцхав. Хойрлгч эрлцин чилгчэр ростовихн алтн медальмүд авч чадх кем баясн гидж келдж болхмн. Болв баахн шин ко-

манд маргьана чилгчд шүүргьан алд-ад, хооран гарв. Ноябрьн 12-т «Шахтериг» шүүлгьн, Ростовин цэргчирт 6-ч ормас дөрвдгч (26 очкота) орм элхднь дөнъ болв.

Туурсн командс дунд нертэ йовсн «Торпедо» 5-ч ормд үлдв (25 очкота). Автозаводцирас нег очко үлдсн. 1958 джилин орн-нутгин чемпион—московск спартаковцир, урмд угагьар, ицлт угагьар наадсн учрар, 6-ч орм эзлв.

«А» классин хойрлгч өрөлин нүүрт Ленинградск «Зенитин» болн Киевск «Динамо» футболистир 20-д очко авб. 9-ч ормд Москван цэргчир, эдн урднь таблицд иигдг доргшан орад уга баяцхэсн. Хойрлгч эргцд эдн 20 очкогьас 5-г авб. «Молдован» футболистир 10-ч орм эзлцхэв. Маргьана таблициг «Шахтер» болн «Крылья Советов» командс төгсэ-дэцхэв.

Ода күвндвр кегддях, орн-нутгин футболин маргьана положеняр болхла, эн хойр команд «А» классд орман РСФСР-н болн Украинэ чидл-тэ командст булагдх баядлгэ. Куйбьшевск футболистириг дарук джилд, одахн РСФСР-н «Б» классин чидл-тэ командс шүүсн ленинградск «Адмиралтеец» сольх магьд уга гидж сан-джанавдн.

Спортд дурта амтс футболистирин диилврмүдиг ганцхн авсн очкогьарнь болн медальмүдарнь тоолдг уга-йоста, лавта үзмдэнь—футболин наадна бөлтиг цуг наадст цокдж орулсн мячин то. Наачах командиннь воротд мяч цокдж орулгьн—наадна гол күүцл, дигнь, коллективин физическ болн моральн чинрин диг. Эн учрар болхла, эн джилин маргьана дигиг сэн гидж келдж болшго. Кемр спартаковцир нидн 55 мяч цокдж орулсн болхла, эн джил зуг 32. Торпедовцир болхла, дүнхьцүлхлэ 51 — 27, Киевин динамовцир 40—26.

Орн-нутгин футболын наадлгьна цаг төгсв. СССР-н Күбкин төлэ кегд-дях нааддудас үлдснь, футболин федерацин шиндврэр дарук джилд саагдв. Болв футболд дурта амтс футболин туск заныгс бүкл сардан күлэцхэхмн, эн саамд газдин орду-дас күлэх зөвтэ. Декабрь сард мана кесг командс газдин ордудар үүрлгч наадс кенцхэхмн. Тбилисин динамовцир бельгийск футболистирлэ наад-хмн, «Б» классин командсин наадач-рас бүрдсн СССР-н сбсрн команд Вьетнамд наадхмн, торпедовцир — Англэд, московск төмр-хаалгьчир—Болгарт оч наадцхэхмн. Московск спартаковцир Бразилин, Колумбийин болн Венесуэлин командсла наад-хмн. Бразилин президент зерг Куби-чекин сурврар эдн, декабрин 20-д президентин гарсн газрт «Беларион-те» клубин командла наадхмн. Ко-рейин Олн амтнэ Демократическ Республикин футболистир эн өдрмүдт Алма-Атинск «Кайрат» командла на-адцхэхмн.

Н. ЖЕЛЕЗНОВ.
(ТАСС).